

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: - y
Cím: Sebestyén Károly

Forrás: Dr. Hilip

Dr.

1921. v. 14.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Sebestyén Károly

Idő

"1921"

Személy

Sebestyén Károly.

Tanítványai pünkösdvásárnapján huszonöt éves tanári jubileumát ünneplik. Jubiláris könyvekben azt írják róla, hogy „talán a legszigorubbi tanárunk volt mindabban, a mi fegyelmre és munkára vonatkozik, viszont a legenyhébb és legszelídebb tanárunk volt, a mint megértésre, vigasztalásra, segítségére volt szükségünk.” A hálás tanítványok csapatjához még sokan csatlakozunk, a kik ugyan a katedráról nem hallottuk őt, de olvastuk írásait, bámultuk munkaerejét és részünk volt kollegiális hűségében.

Sebestyén Károly önvallomásában fölveti magával szemben a problémát és fölteszi magának a kérdések kérdését: mi vagy? Tudós? Író? Talán újságíró? És ezt feleli magának: Az istenek szereltek mikor tanítónak teremtettek. Tanítónak és tanulónak vallom magamat, örökön tanulónak.

De mi nem oszlozkodunk Sebestyén Károly szigorú osztályozásában és kétségeskedésében. Mi tudjuk, hogy az ő komplex egyénisége több embert foglal magában. Mi régóta értékeliük benne a tudóst, a pedagógust, az író, a publicistát és az újságíró, a soha nem pihenő szellemi munkást.

Nem sorolhatjuk föl a történelem, az esztétika, a pedagógia, a politika körébe vágó számos kisebb-nagyobb méretű munkáját. Csak legújabb könyvére mutatunk rá, a *Shakespeare és a reneszánsz* című művére, a tudósnak, az írónak talán legeredetibb, talán legáltalánosabb becsü alkotására. Egy világirodalmi vitába szőtt bele erős logikával és megtámadhatatlan adatokkal arra nézve, hogy az *iskolázott Shakespeare*, a mint körülményeinek kényszerétől hajtva, megvált az iskolától, már készen állott arra, hogy érthetővé tegye a tanult Shakespearet, a ki kora reneszánsz műveltségének, e műveltség tartalmának és irányának egész belyegét magán hordja. A legtöbb esztétikusnak becsü a Shakespeare-kultusznak áldozni. Sebestyén Károly áldozata a legértékesebbek közül való. Hónapokig merült bele Shakespeare korának

tanulmányozásába, hónapokig nem érezte a mai kornak a szomorúságát, azt a sötét szomorúságát, hogy nincsenek nagy költői és filozófusai.

Az irodalmi kritika még nem klasszifikálta Sebestyén Károlyt. Az irodalmi céhek még nem tarták föl előtte kapukat. Oda, úgy látszik, néha tévedésből könnyebben jutnak be mondva csinált írók, mint igazi írók. De a nagyközönség már régóta figyelni és nagyrabecsüli Sebestyén Károly sokoldalú képzettségét és rendkívüli termelő erejét. Évek óta alig mulik el nap, hogy valami módon akár könyv, akár tanulmány, vezércikk, tárcsa, színházi- és képzőművészeti kritika vagy szabadelődés formájában nem élénkítene, nem gazdagítaná a magyar szellemi életet. És minél nagyobb vonalakban bontakozik ki tehetsége, annál észrevehetőbben ébrednek föl benne a magyar író morális kötelességei. Az elmúlt évtizedekben kevés író tudta megőrizni lelki függetlenségét a kor miázmáitól. Sebestyén Károly a világfelfogások labirintusában nem tévedt el. Írói egyénisége nehezen jegecesedett ki, de ezen nincs mit fennakadni. A ki annyi nyelven beszél, a ki annyi irodalomban otthonos, a kinek határtalan tudásszomja oly bőséges forrásokból merít, ha még oly villámgyorsan dolgozza is föl impresszióit és ismereteit, ha tollának virtuóizációja még annyi rendelkezésére is áll — és ez mind megvan Sebestyén Károlyban — annak a nagy terjedelmű skálájára lassabban egyenlítődik ki. Egy virágpalánta gyorsabban fejlődik, mint egy lombos fa. Egy ilyen sokat markoló tehetségnek idő kell, míg rendet terem széles szellemi birodalmában. Hogy többet tud, mint mi, hogy több oldalát látja a dolgoknak, nagyobb fogékonysággal és izgékonyasággal kíséri a szellemi élet evolúcióját, azt a javára kell írniunk. És mert alkalomadtán megpiszkálja bennünk a konzervatív mozdulatlanságot és zárkózottságot, még köszönettel is tartozunk neki. Sebestyén Károly szívéből, lelkéből magyar író, a magyar kultúra legodaadóbb harcosa.

Az emberről nem sokat mondok, majd alább

megszólaltatom őt magát. Tudom, hogy a munka a véreben, az erkölcsében van. Mégis csodálat helyett inkább megdöbbenéssel nézem erőpróbáit. Harag és keserűség fog el, ha látom, hogy oly igazságtalan tehermegosztással kell versenyt futni az elismerésért, az életért, a családért és szinte szerencsének kell venni, ha a derék, az igaz, a jó le nem marad, ki nem dől.

De Sebestyén Károly filozófus és felülemelkedik efféle keserű töprengésen. Ő boldogan írja legújabb könyvében a következő ajánlósorokat: „Feleségemnek, pályám és életem leghívebb társának.” Másutt meg ezt írja: „Soha meg nem állani, soha új jelenség előtt közömbösen, léhán, megértés nélkül el nem haladni, soha önmagával hiun el nem telni, örökké és okosan kételkedni, mindig a legjobbat keresni, mindig jeleskedni és a többiek közül kiválni, mint a hogy Homérosz dallás és nem mes hőse cselekedte.”

Ez Sebestyén Károly a vallomásában. De ilyen a valóságban is.

—y.